

Obsah

Předmluva k ruskému vydání	5
<i>Část první</i>	
OBECNĚ OTÁZKY PSYCHOLOGIE	7
1. kapitola	
<i>Předmět, úkoly a metody psychologie</i>	9
1. Obecně o psychických jevech jako funkci mozku	9
2. Psychické jevy jako odraz skutečnosti	12
3. Reflexní podstata psychické činnosti	15
4. Úkoly psychologie	19
5. Metody psychologie	22
2. kapitola	
<i>Vyšší nervová činnost</i>	30
1. Reflexní mechanismy nervové činnosti	30
2. Vznik podmíněných reflexů	41
3. Útlum podmíněných reflexů a jeho druhy	47
4. Pohyb nervových procesů v kůře mozkových hemisfér	50
5. Systémovost práce kůry mozkových hemisfér	52
6. Fázové změny v činnosti kůry mozkových hemisfér	53
7. Rozdíly v činnosti hlavních oblastí mozkové kůry	55
3. kapitola	
<i>Vývoj psychiky. Vědomí člověka</i>	65
1. Jak se vyvíjela odrážecí činnost během vývoje živočichů	65
2. Vznik vědomí	69
3. Obecná charakteristika lidského vědomí	73
4. Specifická úloha vědomí v lidské činnosti	77
5. Vědomí a bezprostřední praktická zkušenost člověka	78

POZNÁVACÍ PROCESY	83
4. kapitola	
Počitky	85
1. Obecné pojetí počitků a analyzátorů	85
2. Klasifikace počitků	88
3. Čivost a její měření	88
4. Adaptace	91
5. Reflexní mechanismy počitků	94
6. Zrakové počitky	100
7. Sluchové počitky	108
8. Kožní počitky	114
9. Chuťové počitky	118
10. Čichové počitky	119
11. Kinestetické počitky (počitky pohybu a polohy tělesných orgánů)	121
12. Statické počitky (počitky rovnováhy)	123
13. Orgánové počitky (počitky hladu, žízně, pohlavní počitky a počitky spojené s dýcháním a krevním oběhem)	125
14. Vývoj počitků	127
5. kapitola	
Vnímání	130
1. Obecná charakteristika vnímání	130
2. Celostnost vnímání	131
3. Významovost vnímání. Poznávání	134
4. Výběrovost vnímání	138
5. Druhy vnímání (zrakové, sluchové aj.) Úloha pohybu při různých druzích vnímání	141
6. Vnímání prostorových vlastností předmětů	142
7. Vnímání času	151
8. Vnímání pohybu	153
9. Pozorování a všímavost	154
10. Individuální rozdíly ve vnímání	157
11. Vývoj vnímání u dětí	158
6. kapitola	
Pozornost	162
1. Obecná charakteristika pozornosti	162
2. Bezděčná pozornost	163
3. Záměrná pozornost	165
4. Vlastnosti pozornosti	168
5. Vývoj pozornosti u dětí a způsoby její výchovy	175
7. kapitola	
Paměť	183
1. Obecná charakteristika paměti	183
2. Zapamatování	186

3. Znovupoznání a vybavování	196
4. Představy jako vybavené obrazy předmětů a jevů skutečnosti	200
5. Zapomínání	202
6. Individuální rozdíly v paměti	205
7. Vývoj paměti u dětí	206

8. kapitola

<i>Myšlení</i>	212
1. Obecná charakteristika myšlení	212
2. Myšlenkové operace	216
3. Pojmy, soudy a úsudky	220
4. Osvojování pojmů	223
5. Chápání	230
6. Řešení myšlenkových úloh	234
7. Vlastnosti myšlení	242
8. Vývoj myšlení u dětí	243

9. kapitola

<i>Řeč</i>	252
1. Obecně o jazyku a řeči	252
2. Vnímání a chápání řeči	254
3. Mechanismus mluvení	260
4. Osvojování jazyka	263
5. Působení řeči	266
6. Řeč mluvená a psaná. Vnitřní řeč	267
7. Vývoj řeči	274

10. kapitola

<i>Obrazotvornost</i>	280
1. Obecná charakteristika obrazotvornosti	280
2. Obrazotvornost v tvůrčí práci	284
3. Obrazotvornost v různých druzích tvůrčí činnosti	287
4. Snění jako zvláštní druh obrazotvornosti	295
5. Vývoj obrazotvornosti u dětí	297

Část třetí

POTŘEBY A CITY	301
----------------------	-----

11. kapitola

<i>Potřeby a motivy činnosti</i>	303
1. Obecné pojetí potřeb	303
2. Společenská podstata lidských potřeb	305
3. Potřeby a motivy činnosti	307
4. Druhy motivů	309
5. Zájmy	311
6. Stupně ve vývoji motivů učení u žáků	313

12. kapitola	
<i>Emoce a city</i>	315
1. Obecné pojetí emocionálních zážitků	315
2. Charakteristika emocí a citů	318
3. Fyziologické základy emocí a citů	320
4. Nálady, afekty a vášně	323
5. Vyšší (morální, estetické a intelektuální) city	324
6. City a osobnost	327
7. Vývoj emocí a citů u dětí	330

Část čtvrtá

VOLNÍ JEDNÁNÍ A DOVEDNOSTI	339
----------------------------------	-----

13. kapitola

<i>Volní jednání</i>	341
1. Materialistické pojetí vůle	341
2. Charakteristika volního jednání	345
3. Překonávání obtíží při volním jednání	350
4. Vývoj volního jednání u dětí	352

14. kapitola

<i>Dovednosti</i>	357
1. Obecné pojetí dovedností. Návyky	357
2. Podmínky úspěšného osvojování činnosti	364
3. Průběh cvičení (křivka nácviku)	370
4. Vzájemné působení dovedností	374
5. Vývoj dovedností u dětí	375

Část pátá

PSYCHICKÉ VLASTNOSTI OSOBNOSTI	379
--------------------------------------	-----

15. kapitola

<i>Schopnosti</i>	381
1. Obecné pojetí schopností	381
2. Společenskohistorická podmíněnost schopností	382
3. Schopnosti a vlohy	383
4. Schopnosti, vědomosti a dovednosti	384
5. Schopnosti a sklony	385
6. Individuální typologické rozdíly ve schopnostech	387
7. Vývoj a výchova schopností	389

16. kapitola

<i>Typy vyšší nervové činnosti a temperament</i>	394
1. Obecné pojetí temperamentu	394
2. Typy vyšší nervové činnosti zvířat	395
3. Typy vyšší nervové činnosti a temperament člověka	398

17. kapitola

<i>Charakter</i>	404
1. Obecné pojetí charakteru	404
2. Obecné pojetí charakterových rysů člověka	408
3. Charakterové rysy vyjadřující vztah ke společnosti a k jiným lidem	408
4. Charakterové rysy vyjadřující vztah k práci	410
5. Charakterové rysy vyjadřující vztah k vlastní osobnosti	411
6. Volní rysy charakteru	413
7. Utváření dětského charakteru a formy jeho výchovy	418

Část šestá

DUŠEVNÍ VÝVOJ DĚTÍ	429
---------------------------------	-----

18. kapitola

<i>Obecná charakteristika duševního vývoje dítěte</i>	431
1. Vývoj nervové soustavy a vyšší nervové činnosti dítěte	431
2. Obecně o duševním vývoji dítěte	435
3. Periodizace věku	438

19. kapitola

<i>Duševní vývoj dítěte od narození po vstup do školy</i>	440
1. Prvý rok života dítěte	440
2. Období raného dětství (od 1 roku do 3 let)	443
3. Předškolní věk (od 3 do 7 let)	446

20. kapitola

<i>Duševní vývoj dětí školního věku</i>	456
1. Mladší školní věk	456
2. Střední školní věk	467
3. Starší školní věk	478
Jmenný rejstřík	489
Věcný rejstřík	492